

Arapska fizika i astronomija

Muhamed Ibn Musa al Horezmi, Bagdad
oko 780 - oko 850.g.

- perzijski matematičar,
astronom, astrolog, geograf

- uvodi indijske
(arapske) brojeve

Algoritam - iz njegovog
latiniziranog prezimena

- astronomske tablice...

كتاب الخوارزمي

ما نقلَهُ وصنَفَ التُّسْخِنُ لِلْأَجْلِ الْمُعْتَدِلِ
عَمَّا مَنَّاهُ فِي خَوَازِمٍ وَهُنَّ الْقَدَّادُونَ وَالْأَقْدَادُ

هَذِهِ لَا شَفَرٌ لِنَبِرٍ وَغَطَّافٌ لِلْجَنَدِ الْمُسْتَرِ
هَذِهِ الْقَوْالِعُنِّ يَهُوَ حَظَافٌ مِنْ مُحَمَّدِنَ عَلَىِ
هَذِهِ أَمْرِ جَبَرٍ هَذِهِ سَعْدِدُرْ خَلَمِنْ لِخَجَدِسِ
هَذِهِ خَفَزِرِ الْمَشِرِ رَمَحِيَ رَاهِنِمِرِ مُحَمَّدِ
هَذِهِ أَمْرِ هَمِرِ اِجَدِرِ الْمُهَمَّهِرِ هَذِهِ آنِرِ عَامِسِ
هَذِهِ الْجَلَدِرِ سَعَتِهِنَّ رَيَّنِهِنَّ عَدَنِسِ مِنْ
هَذِهِ مَنْرِنَافِ

هَذِهِ سَعَدِ الْكَنَّا الْعَلَمِ وَالْعَلَمِ
هَذِهِ الْعَالَمِسِ

وَهَذِهِ الْقَدَّادِمِ الْوَكَادِ
صَادِ لِلْكَخَدِ حَلَمِ الْكَلَادِ
عَلَىِ الْكَلَادِ كَلِ الْكَمَادِ
سَعَرِ الْكَلَادِ فَرَسِ الْكَلَادِ

Stranica Al Horezmijeve Algebre

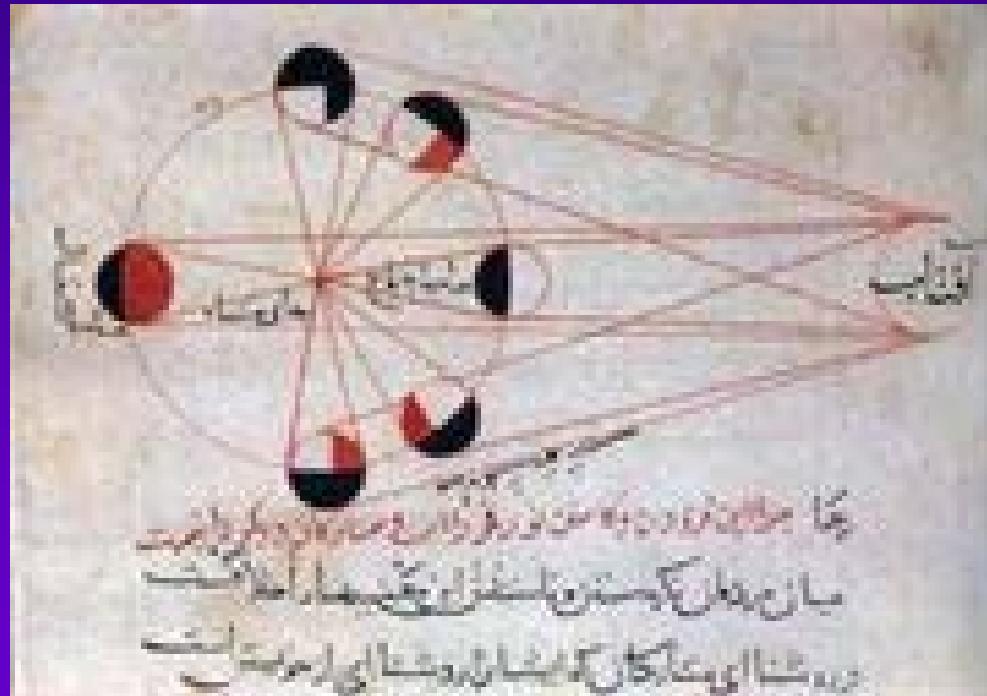

Muhamed Ibn Ahmed al Biruni, spomenik u Teheranu

Muhamed Ibn Ahmed al Biruni,

Perzija (danas Uzbekistan), 10.st

- mjerenje gustoća, obujma nepravilnih tijela
- jednakost nebeske i zemaljske mehanike

Al Biruni – ilustracija pomrčine Mjeseca

Abd ar – Rahman al Khazini, 12.st.

- *Knjiga o vagama mudrosti* enciklopedija statike
- točnija mjerena
- gustoća ovisi o temperaturi, uzgon postoji i u zraku

Abd ar-Rahman as-Sufi

903- 986, Perzija

Abd al-Rahman Abu al-Husain, Azophi

Abd ar-Rahman as-Sufi

- najpoznatiji prevodilac grčkih astronoma, Ptolemeja
- mjerio zvjezdane veličine
- prvi promatra Andromedinu Galaksiju
- prvi promatra Veliki Magellanov oblak iz Yemen (nepoznat do Magellanovih putovanja u 16-tom st.)

Abd ar-Rahman as-Sufi

- najpoznatiji prevodilac grčkih astronoma

- mjeri zvjezdane veličine

- prvi promatra Andromedinu Galaksiju

- prvi promatra Veliki Magellanov oblak iz Yemena, (nepoznat do Magellanovih putovanja u 16-tom st.)

Naslovnica arapskog prijevoda
Ptolemejevog Almagesta

Abd ar-Rahman as-Sufi

Arapsko zviježđe Deva. Iz *Abd al-Rahman al Sufi al Kitab al-Kawakib Wa's Suwar Razi* (»Knjiga zvijezda i zviježđa«) Perzija, 1632. Ljubaznošću Spencerov zbirke, Javna knjižnica New Yorka, Zaklade Astor Lenox i Tilden.

Abd ar-Rahman as-Sufi, ilustracija zviježđa Kentaur iz djela
Knjiga zvijezda i zviježđa

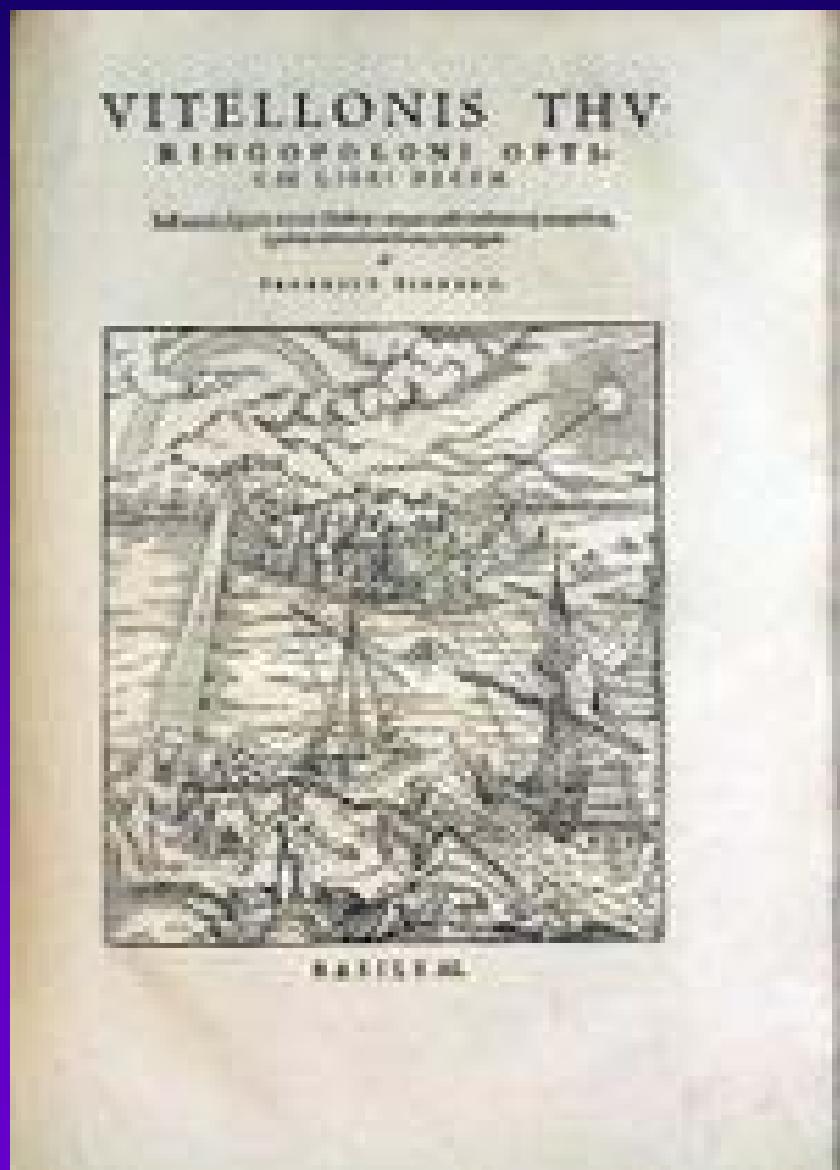
Slika 5.11.
Zviježđe Veliki Medvjed u arapskom rukopisu

- nastavak grčke tradicije
razvoj optike
(Euklidova *Optika*)
- pokusi: lom, mjeri
kuteve loma, leće, teorija vida

Slika nastaje od svjetlosti koja pada na leću oka i izaziva osjet vida

Alhazen – Ibn al Haitham
Egipat, 10.st

1572g.
Naslovnica latinskog prijevoda
Ibn al-Haithamijeve knjige

Veliki filozof i znanstvenik,
autor 450 knjiga..

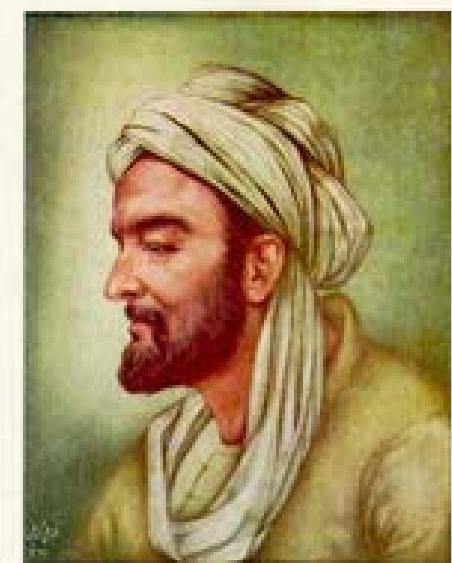
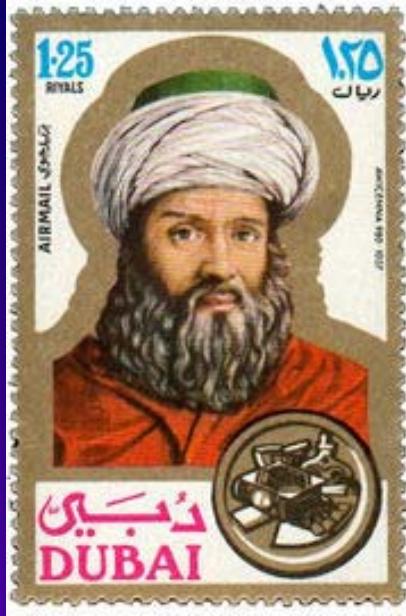
Kritizira Aristotelovu ideju o potrebi
sile za održavanjem gibanja.

*... gibanje se nastavlja zbog
“inklinacije” koja se prenosi
s tijela na tijelo...*

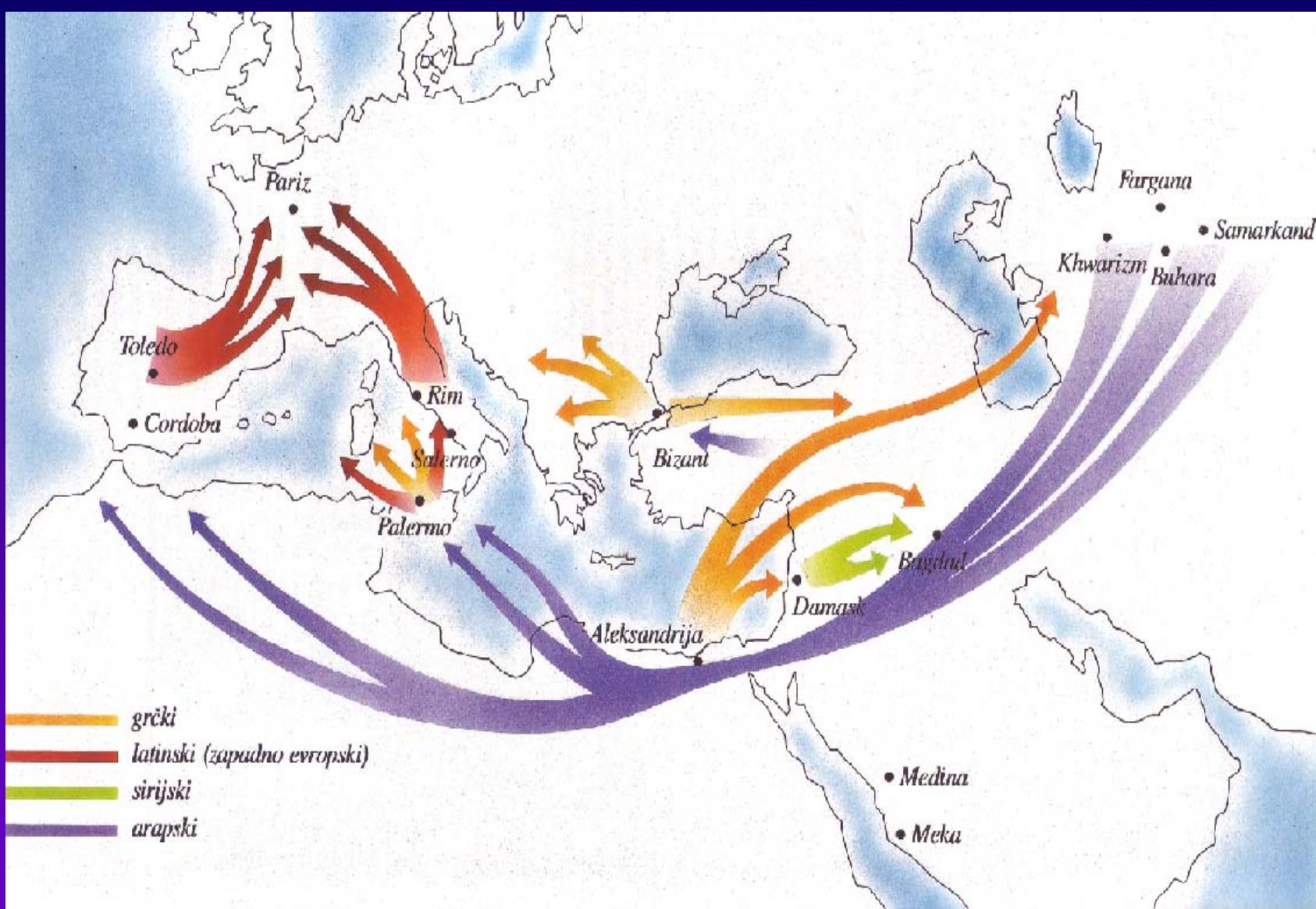
... u vakuumu gibanje ne bi prestalo...

Ibn Sina – Aviccena, Perzija
980-1037 g.

Ibn Sina - Avicenna

Grobnica Ibn Sine, Iran

Smjerovi utjecaja grčkih, latinskih sirijskih i arapskih znanja
krajem ranog srednjeg vijeka